

Posudek na habilitační práci JUDr. Kateřiny Ronovské, Ph.D.,

na téma

Nadace v Evropě: koncepce, funkce, vývojové tendence

Habilitační obor: občanské právo

Uchazečkou zvolené nadační téma bylo vhodně vybráno. Třeba říci, že se jedná o téma, kterému není věnována taková vědecká pozornost, jakou by si zasloužilo. Je proto vhodné, že uchazečka se zabývá právě touto tematikou. Dodávám jen, že uchazečka tak činí dlouhodobě a soustavně, a to i ve spojení s právem spolkovým. Zároveň třeba říci, že tak uchazečka činí i na úrovni mezinárodní.

Zvolené téma byla tvořivě zpracováno a pro práci toho druhu je nosné. Tématu byl věnován celý prostor habilitační práce, aniž by se uchazečka jakkoli odkláněla od zvoleného tématu. Rozvržení tématu je zásadně vyrovnané a bez přemrštěnosti.

S ohledem na vlastní znalost literatury tohoto druhu považuji předloženou práci za práci původní.

Otázky metodologické:

Uchazečka ve své habilitační práci navazuje na dosavadní stav poznání v právní vědě, který tvořivě rozvíjí. Základní východiska, na nichž buduje svou práci, jsou dobře zvolena. Totéž platí i pro hlavní použitou metodu, jíž je metoda srovnávací, a to pokud jde o civilizačně a právně podobné řády jako je Německo, Švýcarsko, Nizozemí, Rakousko a nakonec Česko.

Metodologická východiska jsou v práci výslovně uvedena, stejně jako i odůvodnění použitých metod. Nemám k tomu výhrady. Zvolená dílčí srovnávací kritéria jsou právně teoreticky použitelná i prakticky využitelná.

Ačkoli se jedná o habilitační práci v oboru práva, resp. přímo občanského práva, neškodilo by však širší zařazení nadačních záležitostí i do kontextu nejen právního, ale též morálního; viz např. význam dárcovství, morální, nikoli jen právní význam veřejné prospěšnosti apod. V tomto ohledu práce vyznívá poněkud „právně technicistně“.

Práce je pojata nejen metodicky, ale též systematicky jak se sluší a patří pro práci habilitační. S tím souvisí i autorčina schopnost právní argumentace, kterou projevila v dostatečné míře a vědecky zcela odpovídajícím způsobem.

Otázky formální:

Habilitační práce je po formální stránce úpravná a bez zjevných chyb. Psána je odborným právním jazykem a slohem a při použití vědeckého či odborného pojmosloví. Práce je srozumitelná, spisovná a pojmoslovně či názvoslovně správná.

Citace jsou použity přehledně a správně. Zároveň lze říci, že citace byly vybrány reprezentativně tak, že odkazují na tematicky a oborově významná cizí díla. Uchazečka zároveň pracovala s oborově významnou literaturou, a to i zahraniční.

Soupisy pramenů včetně použité judikatury jsou přehledné a tematicky zacílené (nikoli např. nadbytečné).

Otázka obsahová:

Struktura obsahu je logická, přehledná a pro práci daného druhu vyhovující či vhodná. Uchazečka v práci projevila potřebné meziodvětvové přesahy i právně kontextuální přístup.

V použití českého nebo zahraničního či mezinárodního právního řádu nebo judikatury jsem neshledal nic, co by snad bylo nadbytečné nebo zjevně neústrojné či jinak nepřipadné z hlediska komparativního osvětlení tématu.

Právní názory jednotlivých autorů, jichž se uchazečka dovolává nebo na něž kriticky odkazuje, jsou pro pochopení její práce významné a správně využité.

Pokud jde o jednotlivosti.

Uchazečka poměrně podrobně rozebírá přímé i nepřímé podnikání nadací. Práci by možná slušelo podrobnější zaujetí vlastního stanoviska k těmto otázkám, které by překročilo „holé“ či pouhé právní srovnání. Na druhé straně ale třeba vyzdvihnout autorčin vědecký odstup od tématu, který jí umožňuje zachovávat vědeckou objektivitu v míře, která v humanitních vědách někdy nebývá až tak vysoká.

Jestliže uchazečka pojala svou habilitační práci z hlediska „živých“ vývojových koncepcí a tendencí, bylo možné postavit do určitého protikladu například vývojové tendence nadačního práva v EU, popř. v okruhu Rady Evropy, a to v porovnání s konstantními nadacemi v kanonickém právu (mám tím na mysli „samostatné zbožné nadace“). Nezapomínejme totiž, že kanonické právo (rozuměno římsko-katolické) upravuje vnitřní právní poměry největší nadnárodní korporace na světě. Proto k němu můžeme přistupovat „živě“; nikoli jen jako k historické nebo aktuálně jen okrajové právní záležitosti.

Práce by mohla více přiblížit i související politické otázky, pokud jde o projekt evropské nadace, která nám zatím chybí.

Předností práce je četná vazba na právě dokončenou reformu českého občanského práva. Sama autorka bezprostředně využívala výsledky svého výzkumu při rekodifikačních pracích týkajících se návrhu nového českého občanského zákoníku, když byla přizvána do rekodifikační komise jako člen ad hoc. Třeba říci, že její práce, resp. předcházejí výzkum včetně dílčích publikací doznaly bezprostředního legislativně-aplikovaného využití při rekodifikace českého obecného soukromého (občanského) práva, a to právě v části práva nadačního (a podobně i spolkového) včetně návaznosti na civilní status veřejné prospěšnosti, resp. předpokládaný zvláštní zákon.

Habilitační práce (a v širším smyslu i další práce autorky) tak prokázala, že je bezprostředně přínosná nejen pro právně teoretické porozumění části soukromého práva v jeho podstatném evropském kontextu, ale též pro přímé využití v legislativní praxi.

K předložené habilitační práci nemám žádné zásadní připomínky ani výhrady. Naznačené obsahové otázky mají spíše diskusní povahu.

Závěr:

Předložená habilitační práce dr. Ronovské **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru občanské právo.

Doporučuji práci též k vydání.

Brno, 29. 2. 2012

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.
katedra občanského práva PF MU